Turkish Studies *Educational Sciences*

Volume 14 Issue 5, 2019, p. 2419-2432

DOI: 10.29228/TurkishStudies.25894

ISSN: 2667-5609

Skopje/MACEDONIA-Ankara/TURKEY

INTERNATIONAL
BALKAN
UNIVERSITY

EXCELLENCE FOR THE FUTURE
IBU.EDU.MK

Research Article / Araştırma Makalesi

Article Info / Makale Bilgisi

✍ *Received/Geliş:* 29.07.2019

✓ *Accepted/Kabul:* 15.10.2019

✍ *Report Dates/Rapor Tarihleri:* Referee 1 (05.08.2019)- Referee 2 (04.10.2019)

This article was checked by iThenticate.

5. VE 6. SINIF SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARI BAĞLAMINDA HALKEVLERİ ÇALIŞMALARININ SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM PROGRAMI İLE İLİŞKİLENDİRİLMESİ

*Seda İLİKHAN**

ÖZ

Milli mücadelenin başarılı ile sonuçlanmasının ardından ülkede siyasal, sosyal, ekonomik ve kültürel alanlarda yaşanan değişim sürecinin önemli bir basamağını oluşturan Halkevleri, açtığı dokuz şubesi ile ülkede yeni bir dönemin yaşanmasında hizmetleri olmuş bir eğitim kurumudur. Toplum üzerinde önemli etkileri bulunan Halkevlerinin amacı ideal, etkin bir vatandaş olarak haklarını bilen, sahip olduğu kültürel ve milli değerlerin farkında olan ve bunları koruyan bireylerin yetiştirilmesiyle çağdaş bir toplum yaratmak olarak ifade edilebilir. Halkevleri'nin bu belirtilen amaçları, ilköğretim Sosyal Bilgiler Öğretim programının ilke ve amaçları ile de ilişkilendirilebilir. İdeal ve etkin bir vatandaş yetiştirmeyi amaçlayan Sosyal Bilgiler Öğretim programında yer alan bağımsızlık, barış, dayanışma, vatanseverlik, estetik, yardımseverlik ve özgürlük gibi değerler, Halkevleri'nin de topluma kazandırmaya çalıştığı değerler olarak belirtilebilir. Bu araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden biri olan doküman incelemesi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Çalışma kapsamında Sosyal Bilgiler Öğretim programından yararlanıldığı gibi 5.-6. sınıf Sosyal Bilgiler ders kitaplarının son baskıları incelenmiştir. İnceleme sonucunda, Kültür ve Miras, Birey ve Toplum öğrenme alanı kapsamında yer alan kazanımlar ile Sosyal Bilgiler Öğretim programında yer alan değerlerin halkevlerinin amaçları ve çalışmaları noktasında benzerlikler taşıdığı tespit edilmiştir. Sosyal bilgiler dersi, etkin bir vatandaş olarak haklarını, sorumluluklarını ve değerlerini bilen bir vatandaş yetiştirmeyi amaç edinmesi noktasında halkevleri tarafından yapılan çalışmalar ile ortak amaçları taşıdığı ifade edilebilir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Değerler, Halkevleri, Kültür ve Miras, Birey ve Toplum, Milli Bayram Kutlamaları

* Öğretmen, MEB, E-posta: seda.ilikhan44@hotmail.com

THE RELATION OF THE WORK OF COMMUNITY CENTERS WITH SOCIAL STUDIES CURRICULUM IN THE CONTEXT OF 5TH AND 6TH GRADE SOCIAL STUDIES TEXTBOOKS

ABSTRACT

Community Centers, which is an important step in the political, social, economic and cultural changes in the country after the successful struggle of the national struggle, is an educational institution that has provided services in the realization of a new period in the country with its nine branches opened. The aim of the Community's Centers, which have important effects on the society, can be expressed as creating a contemporary society by raising the individuals who know their rights as an ideal, active citizen and who are aware of the cultural and national values and protect them. These stated aims of Community's Centers can also be related to the principles and objectives of the primary education Social Studies Teaching Program. Values such as independence, peace, solidarity, patriotism, aesthetics, benevolence and freedom which are included in the Social Studies Teaching Program aiming to raise an ideal and effective citizen can be defined as the values that Community Center is trying to bring to society. This research has been carried out by document analysis which is one of the qualitative research methods. Within the scope of the study, Social Studies Teaching program was used the latest editions of the class Social Studies textbooks. As a result of the study, it is seen that the acquisitions within the scope of Culture and Heritage and Individual and Society learning area and values in the Social Studies Teaching Program have similarities in terms of the aims and studies of the Community Centers. It can be stated that the social studies course has common goals with the studies carried out by the Community Centers in order to develop a citizen who knows their rights, responsibilities and values as an active citizen.

STRUCTURED ABSTRACT

Community Centers which constitutes an important step in the process of change in the political, social, economic and cultural fields in the early Republican era, is an educational institution that has served the beginning of a new era in the country with its nine branches. The aim of the community centers was to raise an ideal, effective citizen who knew their rights, was aware of and protected their cultural and national values. These objectives of the Community Centers can also be related to the principles and objectives of the secondary school Social Studies curriculum. Values such as independence, peace, solidarity, patriotism, aesthetics, benevolence, and freedom in the Social Studies Curriculum aiming at raising an ideal and effective citizen can be stated as the values that Community Centers are trying to bring to the society. The aim of this study is to relate the studies carried out in the branches of community Centers with the gains and values in the "Individual and Society", "Culture and Heritage" learning areas in the Social Studies Curriculum.

In our study;

1- Is there any relationship between the achievements and values in the field of individual and community learning in social studies?

2-Are the activities carried out at the Community Centers branches related to the gains and values in the field of learning Culture and Heritage in Social Studies?

3-Are the National Holidays celebrated by Community Centers branches related to the achievements and values in the Social Studies curriculum? answer questions such as. In this context, Social Studies curriculum and 5th and 6th grade Social Studies textbooks were examined and some findings were reached.

This research was carried out by using document analysis which is one of the qualitative research methods. Social Studies Curriculum is used in the scope of the study. The last editions of the Social Studies course books were examined. As a result of the study, it was determined that the achievements within the scope of Culture and Heritage, Individual and Society learning and the values included in the Social Studies Curriculum were similar in terms of the aims and works of the Community Centers.

In the study, firstly, the relationship between the studies conducted in Community Centers branches and the learning areas in the curriculum was investigated. As a result of the study, the aims and gains of the “Individual and Society” and “Culture and Heritage” learning areas and similar points of the studies conducted in the Community Centers were determined. At the same time, the values aimed to be gained in “Individual and Society” and “Culture and Heritage” learning areas were determined and these values were associated with Community Centers. Within the scope of the specified learning areas 5-6. The texts, activities and studies in the Social Studies course books were also examined. Examples include data from the Social Studies textbooks.

Social Studies In the field of individual and Society learning, the student learns the formation and cultural dimensions, responsibilities and rights of being me and us. Within the scope of this learning, it has been determined that a number of studies were carried out in order to educate citizens who value and recognize the symbols of independence and sovereignty of the Turkish nation. The Drama Branch of the Community Centers also carried out a number of representation studies describing the basic characteristics, cultural and historical values of the Turkish nation. Individual and Society The field of learning and the Drama branch can be said to have similar objectives in the process of being me and us, and in the process of recognizing and being aware of their own values. At the same time, it was emphasized that social, cultural and historical ties are important for social cohesion. For this purpose, in order to protect the Turkish language and to understand the value of the Turkish language, the promises of important Turkish elders have been included.

The Community Centers Language, History and Literature branch carried out studies to investigate and reveal the material and spiritual values of Turkish culture and to bring them to society. He has also published journals. Thus, in the process of becoming me and us, we have

served for the establishment and protection of cultural and historical ties. Reading passages are included in the textbook in order to gain the values of cooperation and solidarity. In this context, the assistance and services provided by the Internal Aid branch in order to gain the solidarity and solidarity values of the Community Centers can be directly related to the acquisition of the field of individual and Society learning.

Social Studies In the field of culture and heritage learning, students understand their own cultural values by acquiring knowledge about their own culture and different cultures. Sensitivity to aesthetic and cultural values which are tried to be gained in this field of history-oriented learning; It can be stated that the Community Centers have similar purposes with the works of "Museum and Exhibition" and "Language, History and Literature" branch. Various museums and exhibition services were provided in order to recognize the historical and cultural works carried out by the branches of Language, History and Literature. For this purpose, the Museum and Exhibition branch has made significant contributions to the development of existing museums and the establishment of new museums. These two branches have provided important services in transferring historical and cultural values to future generations and recognition by the society.

One of the activities carried out by the Community Centers is the National Day celebrations. April 23 National Sovereignty and Children, May 19 Youth and Sports, August 30 Victory, September 26 Language and October 29 Republic Day were celebrated with different activities in each region. The Social Studies program includes many concepts and values for national unity, sovereignty and independence. However, the activities related to the national holidays and celebrations are not included in the textbooks.

Social studies course aims to educate active citizens who are responsible with their achievements, skills and values, who know their rights, their cultural and historical values, and who also maintain universal values and apply the basic features of democracy in daily life. Some of the gains and values in the scope of Social Studies are directly or indirectly related to the activities and activities carried out within the scope of Community Centers. However, neither the Social Studies curriculum nor the textbooks do not include any work for the Community Centers and branches. The educational and cultural activities of these institutions are neglected due to the political mission that is put on Community Centers. For this reason, as an educational space, in order to raise awareness for these institutions, it should be included in the textbooks and their aims should be determined in real terms.

Keywords: Social Studies, Values, Community Centers, Culture and Heritage, National Holiday Celebrations

1.Giriş

Toplumsal bir kurum olan eğitim aracılığı ile toplumlar ihtiyaç duydukları bilgi, beceri ve değere sahip bireyleri yetiştirirler. Eğitim sistemi ile kazanılan değerler ve bilgiler ile topluma karşı duyarlı olan, sosyal problemlerin farkında olan ve bunları çözmeye çalışan bireyler, yaşamlarını devam ettirmektedirler. Toplumun istediği niteliklere sahip bireylerin yetiştirilmesi noktasında Sosyal Bilgiler

dersi de önemli bir yere sahiptir(Eryılmaz ve Köse, 2017: 986). İçerik olarak birçok sosyal bilimi bünyesinde barındıran Sosyal Bilgiler üzerine farklı tanımlar belirtilmesine rağmen bu programın temel amacı ideal, etkili ve demokratik vatandaş yetiştirmek olarak ifade edilmektedir(Öztürk ve Otluoğlu, 2011; Yalçınkaya, 2015; Zarrillo, 2016). Tarih, coğrafya, siyaset, hukuk, antropoloji, ekonomi ve sosyoloji gibi birçok Sosyal Bilime ait verileri öğrenme alanları ve üniteler kapsamında birleştiren Sosyal Bilgiler çok yönlü bir çalışma alanıdır(Öztaşkın, 2016: 7; Akdağ, 2009: 4).Sosyal Bilgiler, gündelik yaşam için gerekli olan beceri ve değerleri onların yaş ve gelişim seviyelerine uygun bir şekilde kazandırarak, haklarını ve sorumluluklarını bilen, evrensel ve milli değerlere sahip etkili vatandaşlar yetiştirmeyi hedefleyen bir çalışma alanı olarak ifade edilebilir.

2005 yılı Sosyal Bilgiler öğretim programında dokuz öğrenme alanı kapsamında verilen kazanımlar, beceriler ve değerler yenilenen Sosyal Bilgiler öğretim programında 7 öğrenme alanı olarak belirtilmektedir. Yapılan değişikliğe göre öğrenme alanları; *Birey ve Toplum, Kültür ve Miras, İnsanlar, Yerler ve Çevreler, Bilim, Teknoloji ve Toplum, Üretim, Dağıtım ve Tüketim, Etkin Vatandaşlık ile Küresel Bağlantılar* olarak düzenlenmiştir(MEB, 2018). Öğrenme alanları ile birlikte yeni öğretim programında kazandırılmak istenilen 27 temel beceri ve 18 değerinde yer aldığı görülmektedir.

1.1.Halkevleri'nin Faaliyetleri:

Milli mücadelenin kazanılması ve Cumhuriyetin ilanından sonra ülke çağdaşlaşma yolunda yeni bir döneme girmiştir. Saltanatın kaldırılması ile başlayan süreç eğitim, ekonomik, siyasal, kültürel alanda yayılarak devam etmiştir. Mustafa Kemal Atatürk, toplumun çağdaşlaşması noktasında kültürel ve eğitim çalışmalarının sistemli ve devamlı olarak sürdürülmesinin önemini her fırsatta ve ortamda dile getirmiştir. Bu amaçla Tevhid-i Tedrisat kanunu ile başlayan eğitimi de yapılanma süreci Latin Alfabesinin kabulü, Millet Mekteplerinin açılması, Halkevlerinin açılması, Üniversite reformları ile devam etmiştir(Turan, 2005: 62, 200 vd). Bu dönemde örgün eğitim alanında yapılan çalışmaların yanında halkın eğitilmesi, yapılan inkılapları ve Cumhuriyetin ilkelerini benimsemesi noktasında halk eğitimi çalışmalarına da önem verildiği görülmektedir. Halkın okuma-yazmayı öğrenmesi, toplumda yaşanan olaylardan haberdar olması ve sorunlara duyarlı olması, kültürel manada kendini geliştirmesi ve Cumhuriyet'e uygun vatandaşlar yetiştirmek amacıyla Halkevleri açılmıştır(Çeçen, 2000; Toksoy, 2007). Halkevleri amaçlarını gerçekleştirmek için *Halk Dershaneleri ve Kurslar, Kütüphane ve Yayın, Köycüler, Dil, Edebiyat ve Tarih, Güzel Sanatlar, Temsil, Spor, İçtimai Yardım ile Müze ve Sergi* olarak dokuz şubede örgütlenmiştir(CHF, 1932). Açılan her şube, yaptıkları çalışmalarıyla Türk eğitim ve kültür tarihine önemli hizmetleri olmuştur.

1.1.1.Dil, Tarih ve Edebiyat Şubesi'nin Çalışmaları:

Bu şubenin amacı, Atatürk'ün iki kültür davası olarak önem verdiği dil ve tarih çalışmalarına yönelerek halkın kültürel değerlerini ortaya çıkarmak ve korumak, evrensel, milli ve yerel konularda konferanslar düzenlemek, kitap ve dergi yayınları yapmaktır(Huyugüzel, 1999: 392; CHP, 1934). Türk Dil Kurumu ve Türk Tarih Kurumu ile birlikte çalışmalarını gerçekleştiren bu şube tarih, dil ve edebiyat bölümü olarak yaptıkları şöyledir;

Dil ve edebiyat bölümü, Türk dilinin hak ettiği değeri vermek amacıyla tarama ve derleme çalışmalarını sürdürmüştür. Bu amaçla, öz Türkçede yer alan sözcükleri derlemek, halk arasında kullanılan fakat yazı diline geçirilmemiş Türkçe söz, atasözü, mani ve ifadeleri toplayarak yayın haline getirmiştir. Aynı zamanda Türkçe olmayan köy ve sokak isimleri üzerinde de çalışmalar yaparak gerekli olanları düzeltmişlerdir. Bu şubenin Türkçe üzerine yaptığı çalışmalar sonucu Türk Dil Kurumunun yönlendirmesiyle 40.000'den fazla fişten oluşan bir derleme sözlüğü oluşturulmuştur(Toksoy, 2007: 243 vd; CHP, 1935).

Tarih bölümünde ise, milli ve yerel tarih çalışmaları yapılmış, Türk milletinin ve tarihinin kökleri halka tanıtılmıştır. Her halkevi kendi bulunduğu bölgelerde tarih çalışmaları yaparak bunları

dergiler ve broşürler halinde halka sunmuşlardır. Mahalli tarih ve folklor konusunda yapılan incelemeler ile milli bilincin gelişmesine katkı sağlanmıştır. Örneğin *Ulusal Savaşta Antep*, *Ulusal Savaşta Afyon* gibi kitaplar yayımlayan Afyon ve Antep halkevleri yaptıkları bu çalışmalarla yerel tarihe katkı sunmuşlardır (CHP, 1935).

Bu şube tarafından yapılan önemli bir faaliyet alanı da Milli Bayram kutlamalarıdır. Türk tarihimiz açısından önemli bir yere sahip olan 29 Ekim, 23 Nisan, 19 Mayıs ve 30 Ağustos tarihlerinde günün anlam ve önemine yönelik olarak CHP Genel Sekreterliğinin genelgesi doğrultusunda Halkevlerince kutlama programları düzenlenmiştir.

Kutlama programları, Halkevleri bünyesinde Dil, Edebiyat ve Tarih, Güzel Sanatlar ve Temsil Şubelerinin işbirliğiyle gerçekleştirmiştir. Dil, Edebiyat ve Tarih Şubesi, günün anlam ve önemine yönelik konferansları hazırlamıştır. Güzel Sanatlar ve Temsil Şubeleri de bando eşliğinde konser ve temsiller sunmuşlardır. Örneğin Malatya Halkevinde 23 Nisan Milli Hâkimiyet ve Çocuk Bayramı(Özçelik, 2011: 265-282), 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı(Aydın, 2018b: 293 vd; Uzun, 2010: 110-123), 30 Ağustos Zafer Bayramı(Sayılr, 2014: 100-102; Aydın, 2018c: 375 vd; Altuncuoğlu ve Saydan, 2015: 151-160) ve 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı(Şanal, 2010: 165 vd) için gerçekleştirilen kutlamalarda resmi kurumlar ve halkevi bayraklar ile donatılmış, fener alayları düzenlenmiştir. Belirtilen bayramlara yönelik konferanslar verilmiş, milli bilincin ve Cumhuriyet değerlerinin gelişmesine katkı yapacak piyes ve tiyatro oyunları sahnelenmiş, Güzel Sanatlar şubesince de konserler hazırlanmıştır. Bu sayede etkinliklere katılan bireylere hoşça vakit geçirmeleri imkânı sağlanmıştır.

CHP Genel Sekreterliğince yayınlanan genelgeleler doğrultusunda yurt genelindeki Halkevlerinde 23 Temmuz 1939 tarihine denk gelecek şekilde “*Hatay’ın anavatana kavuşuşu*” münasebetiyle etkinlikler düzenlenmesine istemiştir. Bunun için bütün halkevlerine yapılacak kutlama programı gönderilmiştir. Her şehirde CHP Genel Sekreterliğinden gelen genelge ve kutlama programı doğrultusunda etkinlikler düzenlenmiştir(Aydın, 2018a: 23 vd).

1.1.2. Güzel Sanatlar Şubesinin Çalışmaları:

Bu şube tarafından Batı tekniğine göre ulusal kültür ve değerler etrafında resim, müzik, heykeltiricilik ve dans gibi sanatın farklı alanlarında yetenekli gençlerin yetiştirilmesi gayesiyle kurslar ve sergiler açılmıştır(Aktaş ve Özdemir, 2011). Bu şubenin amacı toplumda sanat zevkinin gelişmesi için sanatkâr ve amatör gençleri bir araya getirmektir. Batı müziği yanında milli türkülerde de yer verilerek sanat konusunda evrensel ve milli bir bilinç oluşturulmaya çalışılmıştır. Sanatın toplumun kırsal bölgelerinde de gelişmesini sağlamak amacıyla halkevleri bandoları tarafından köy gezileri düzenlenerek konserlerin verildiği görülmektedir. Örneğin Mudanya ve Gerede Halkevleri bandoları köy gezileri düzenlemede önemli çalışmalar yapmışlardır(CHP, 1935).

Her halkevi bulunduğu bölgede farklı çalışmalar yapmıştır. Anadolu’da sanatın gelişi için Ankara halkevi de Macar Müzikolog ve besteci Bela Bartok’u Ankara’ya davet ederek, üç ayrı konferans verdirmiştir. Adnan Saygun, yurt genelinde olduğu gibi fonograf adı verilen ses kayıt cihazı ile Osmaniye’de gerçekleştirdiği gezilerde halk müziğine ait derlemeler yapmıştır(Tunalı, 2014: 74).

1.1.3. Temsil Şubesinin Çalışmaları:

Cumhuriyetin ilk dönemlerinde okuma-yazma oranının düşük olmasından dolayı yapılan inkılapların halka ulaştırılmasında tiyatro etkin bir araç olarak halkevlerinde kullanılmıştır. Halkevlerinde sergilenen temsiller, CHP Genel Sekreterliğinin repertuarında olan eserlerden hazırlanan ya da incelenerek onaylandıktan sonra halkevlerine gönderilen temsillerden oluşmaktaydı. Halkevlerinde tarihi ve milli değerlerimize uygun, Milli Mücadele ve sosyal hayatı konu eden temsillere yer verilerek Cumhuriyet değerleri halka benimsetilmeye çalışılmıştır(Temizhan, 2006).Bütün halkevlerinde, “*Akın*”, “*Bay Önder*”, “*Kahraman*”, “*Kızıl Çağlayan*”, “*Mete*” ve “*Mavi Yıldırım*” gibi temsiller sergilenmiştir(Algan, 2011: 81).

1.1.4. Spor Şubesinin Çalışmaları:

Bu şubenin amacı Halkevleri talimatnamesinde, Türk gençliğinde ve Türk halkında spor ve beden hareketlerine karşı sevgi ve ilgi uyandırmak olarak belirtilmektedir(CHF, 1932: 12). Halk arasında spor belirli bir zümrenin uğraş alanı olarak değerlendirildiğinden dolayı spora ilgi duyulmuyordu. Toplumdaki bu yanlış düşüncelere son vermek amacıyla Halkevleri, ata sporların yanında bütün spor dallarına programlarında yer vererek hem fiziksel hem de zihnen güçlü bir vatandaş yetiştirmeyi hedeflemiştir(Din, 2018: 19 vd).

Halkevlerinde atıcılık, güreş, futbol, kayak, boks, okçuluk, dağcılık, jimnastik ve avcılık gibi spor dallarına yer verilmiş ve milli sporcuların yetişmesine katkı sağlamıştır. Milli sporcular yetiştirmenin dışında zor şartlara karşı güçlü ve dirençli olan vatandaşlar yetiştirmek de dönemin en önemli önceliklerinden biri olarak karşımıza çıkmaktadır.

1.1.5. Halk Dershaneleri ve Kurslar Şubesinin Çalışmaları:

Cumhuriyetin ilanından sonra toplumda hissedilen en büyük eksiklik halkın okuma- yazma konusunda yetersiz olmasıydı. Özellikle kırsal bölgelerdeki halk, yaşanan değişim sürecine ayak uyduramamıştı. Bu nedenle şehir ve kasabalarda okuma çağını geçirmiş yetişkin nüfusa yönelik eğitim seferberliği kapsamına köyler de dâhil edilmiş; bu amaçla okuma-yazma kursları yaygınlaştı. Bu noktada Halk Dershaneleri ve Kurslar Şubesi aracılığıyla okuma-yazma bilmeyen nüfusa ulaşılmıştır. Her halkevi, yörelerinde okuma-yazma kursları açmıştır. A ve B olarak iki aşamada gerçekleşen kurslara vatandaşlar yoğun ilgi gösterilmiştir. A kurslarında okuma-yazma bilmeyenlere, B kurslarında ise az okuyup yazanlara eğitim verilmiştir. Doğu illerinde ayrıca Kürtçeden başka bir dil bilmeyen bireylere önce Türkçe konuşma öğretilip okuma-yazma kursuna geçilmiştir. Örneğin Bitlis Halkevi tarafından açılan okuma-yazma kurslarında yöre halkının genel olarak Kürtçe konuşmasından dolayı öncelikli olarak bu kurslar aracılığıyla Türkçe konuşmaları sağlanmıştır(Aydın, 2019: 42 vd). Bu şube tarafından yapılan diğer önemli bir hizmet ise açılan İngilizce, Fransızca kursları ile bireylerin yabancı dil öğrenmelerini kolaylaştırmaktır

Toplumun her kesimine ulaşmaya çalışan halkevleri, kurulduğu dönemin zorunluluklarından bir olan meslek edindirme kurslarına da katkı sağlamıştır. Bu kapsamda hesap, muhasebe, şapka yapımı, motorculuk, kuaförlük ve biçki-dikiş gibi kurslar açılmıştır. (CHP, 1932: 15; Toksoy; 2007). Açılan kurslar içinde en ilginç olanlardan biri eğitim hizmetinin vatandaşın kapısına kadar götürüldüğü “*Gezici Köy Kadınları Kursları*”dır. Köylerde açılan bu kurslara ilkokulu bitiren ve evlenmeyi bekleyen genç kızlarla köy kadınlarının meslek edinmeleri amaçlanmıştır. Kurslarda çocuk bakımı, biçki-dikiş ve ev ekonomisi öğretilmeye çalışılmıştır. (Aydın, 2018d: 131-133).

1.1.6. Köycülük Şubesinin Çalışmaları:

Köycülük şubesinin amacı, köylerin toplumsal, ekonomik ve ulaşım gibi alanlarda gelişimini sağlayarak köylü ve şehirli arasındaki uçurumu ortadan kaldırıp, birlik ve beraberlik duygularını güçlendirilmek olarak ifade edilmektedir(CHF, 1932: 19). Bu şube Sosyal Yardım Şubesi ve Halk Dershaneleri ve Kurslar Şubesi ile birlikte çalışmalarını gerçekleştirmiştir. Köy öğretmenlerinin doğal üyesi olduğu bu şubelere köy gezileri aracılığıyla doktor, veteriner ve diş hekimi gelerek halkın ihtiyaçları karşılanmıştır. Yapılan bu gezilerde sağlık hizmetlerinin yanı sıra halk derlemelerine yönelik çalışmalarda yapılmıştır(Erdal, 2013: 80). Aynı zamanda yapılan inkılaplara yönelik olarak köy halkının bilinçlenmesi için çeşitli sohbetlerin ve konuşmaların yapıldığı ifade edilebilir.

1.1.7. Kütüphane ve Neşriyat şubesinin Çalışmaları:

Bir bölgede Halkevi açılacağı zaman kütüphane ve okuma odalarının aktif hale getirilmesi zorunlu olduğundan dolayı şubeler içerisinde Kütüphane ve Neşriyat şubesine ayrı bir önem verildiğini söyleyebiliriz. Halkevlerindeki kütüphanelerde her yaştan insanın faydalanabileceği, Türk İnkılabı

ideolojisine uygun bilimsel kitaplar bulundurulmasına özen gösterilmiştir. Kötü alışkanlıklar kazandıracak kitapların da bulundurulması yasaklanmıştır(CHP, 1934: 18). CHP Genel Sekreterliği tarafından dönemin ihtiyaçları da dikkate alınarak halkevi kütüphanelerine kitap siparişleri yapılmış ya da basımları gerçekleştirilerek dağıtılmıştır. Örneğin Bolu Halkevinde *Modern Sanat Asri Tavukçuluk, Cumhuriyet, Devrim Yolcuları, Yeni Kültür ve Boğazlar Meselesi* gibi kitapların okutulduğu görülmektedir(CHP, 1935).

1.1.8. Sosyal Yardım Şubesinin Çalışmaları:

Her halkevi bulunduğu bölgede yardıma muhtaç insanlara, sağlık bakımından kötü durumda olan hastalara maddi ve manevi olarak yardım ederek toplumda yardımlaşma ve paylaşma duygusunun gelişimine katkıda bulunmuştur. CHP tarafından yayınlanan Sosyal Yardım Prensipleri ve Tatbikleri adlı eserde yardım ulaştırılacak kişiler ile ilgili olarak; “*Yardım edilecek olan kişinin vaziyeti nedir? Şikâyet ve ızdırabı nedir? Acil olan ihtiyacı nedir?*” sorularına cevap aranmış, uygun olan insanlara gereği gibi yardım edilmiştir(Duru, 1939: 18). Örneğin Kars Halkevinde bu şube tarafından binlerce insana yemek, giyim, barınma gibi yardımlarda bulunulmuştur(Atlı, 2013: 117).

1.1.9. Müze ve Sergi Şubesinin Çalışmaları:

Halkevi müzesi ve sergi grubu olarak çalışmalarını yapan bu şube, halkevinin bulunduğu bölgede tarihi ve kültürel eserlerin bulunup korunması ve açılan müzeler ile topluma kazandırılması noktasında önemli hizmetleri olmuştur. Aynı zamanda Halkevinin bulunduğu bölgede mevcut müzelerin zenginleştirilmesi ve yenilerinin açılması için çalışmalar da gerçekleştirilmiştir.

Toplumda tarihi eserlerin korunmasına yönelik bir bilinç oluşturmaya çalışan şube; önemli arkeolojik alanların da korunması noktasında etkili olmuştur. Şeriye mahkemelerinin kayıtları, eski tapu kayıtları ve vakfiyeler toplanıp müzelere gönderilerek tarihi belgelerin muhafaza edilmesine de çalışılmıştır(Toksoy, 2007).

2.Araştırmanın Amacı:

Eğitsel bir mekân olarak halkevleri şubelerinde yapılan çalışmaları, Sosyal Bilgiler Öğretim programındaki Birey ve Toplum ile Kültür ve Miras öğrenme alanlarında yer alan kazanımlar ve değerler ile ilişkilendirmeyi amaçlayan bu çalışmada şu sorulara cevap aranmıştır;

- Halkevleri şubelerinde yapılan çalışmaların Sosyal Bilgilerde Birey ve Toplum öğrenme alanında yer alan kazanımlar ve değerler ile ilişkisi bulunmakta mıdır?
- Halkevleri şubelerinde yapılan çalışmaların Sosyal Bilgilerde Kültür ve Miras öğrenme alanında yer alan kazanımlar ve değerler ile ilişkisi bulunmakta mıdır?
- Halkevleri şubeleri tarafından kutlanan Milli Bayramların, Sosyal Bilgiler Öğretim programında yer alan kazanımlar ve değerlerle ilişkisi bulunmakta mıdır?

3.Yöntem:

3.1.Araştırmanın Modeli

Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden biri olan Doküman incelemesi kullanılmıştır. Doküman incelemeleri, araştırılmak istenen olgu ya da olaylar hakkında var olan ve bilgi içeren yazılı materyalleri analiz ederek gerçekleştirilmektedir. Eğitim araştırmalarında ders kitapları, program yönergeleri, yazışmalar ve yapılan toplantılar veri kaynağı olarak kullanılmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2006: 187 vd).

3.2.Verilerin Toplanması ve Analizi:

Çalışmada ilk olarak Halkevleri şubelerinde yapılan çalışmaların öğretim programı içerisinde yer alan öğrenme alanları ile ilişkisi araştırmacı tarafından tespit edilmiştir. Yapılan inceleme sonucunda Birey ve Toplum Öğrenme alanı ile Kültür ve Miras öğrenme alanlarının amaçları ve kazanımları ile Halkevlerinde yapılan çalışmaların benzer noktaları belirtilmiştir. Birey ve Toplum ile Kültür ve Miras öğrenme alanlarında kazandırılması hedeflenen değerler belirlendikten sonra da bu değerlerin halkevleri ile ilişkilendirilmesi yapılmıştır. Aynı zamanda belirtilen öğrenme alanları kapsamında 5-6. sınıf Sosyal Bilgiler ders kitaplarında yer alan metinler, etkinlikler ve çalışmalar da incelenmiştir. Bulgular, Sosyal Bilgiler ders kitaplarında yer alan verilerden oluşmaktadır. Son olarak da Sosyal Bilgiler Öğretim programında yer alan değerlerin Halkevlerinde yapılan çalışmalar ile ilişkilendirilmesi yapılmıştır.

4.Bulgular ve Yorumlar:

4.1.Birinci Alt Probleme Yönelik Bulgular ve Yorumlar:

“ Halkevleri şubelerinde yapılan çalışmaların Sosyal Bilgilerde Birey ve Toplum öğrenme alanında yer alan kazanımlar ve değerler ile ilişkisi bulunmakta mıdır? ” sorusu araştırmanın birinci alt problemini oluşturmaktadır. Sosyoloji, psikoloji ve sosyal psikoloji gibi sosyal bilimlere ağırlık verilerek oluşturulan Birey ve Toplum öğrenme alanında öğrenci, ben ve biz olma süreçlerinin oluşumunu ve kültürel boyutlarını öğrenmektedir. Bu öğrenme alanı kapsamında yer alan kazanımlar ve değerlerin Halkevlerinde yapılan çalışmalar ile ilişkisinin bulunduğu tespit edilmiştir.

5. Sınıf Sosyal Bilgiler, Birey ve Toplum öğrenme alanında “*Sosyal Bilgiler dersinin Türkiye Cumhuriyeti’nin etkin bir vatandaşı olarak kendi gelişimine katkısını fark eder*” kazanımı yer almaktadır. Bu kazanım doğrultusunda 5. sınıf ders kitabında etkin bir vatandaş olarak bireylerin yapmaları gerekenler belirtilmekte ve etkinlikler yer almaktadır. Sosyal bilgiler dersinde, Türk milletine ait bağımsızlık ve egemenlik unsurlarına yönelik farkındalık ve ilgi uyandırılmaya çalışılmakta ve buna yönelik okuma pasajlarına yer verildiği tespit edilmiştir.

Halkevleri Temsil şubesinde, Türk milletine ait bağımsızlık ve egemenlik unsurlarını topluma kazandırmak amacıyla tiyatrunun gücünden faydalanılmıştır. Akın, Mavi Yıldırım, İstiklal ve Kahraman gibi piyeslere yer verilmiştir.

5. Sınıf Birey ve Toplum öğrenme alanında “*Sahip olduğu haklarının farkında olan birey olarak katıldığı gruplarda aldığı rollerin gerektirdiği görev ve sorumluluklara uygun davranır*” kazanımı ile öğrencilerde bir birey olarak sosyalleşmelerine katkıda bulunacak kurumlara katılmaları ve bu kurumlarda sorumluluklarını yerine getirmeleri amaçlanmaktadır. Bu amaçla Sosyal Bilgiler ders kitabı içerisinde okuma pasajlarına yer verilmiştir. Sorumluluklarını yerine getiren birey olmaları amacıyla Mustafa Kemal Atatürk’ün “*Vatanını en çok seven, görevini yerine getirendir*” özlü sözüne de yer verilerek öğrencilerin yorumlaması istenmiştir.

Halkevlerinde yer alan bütün şubeler bireylerde sorumluluk değerinin oluşması noktasında çalışmalar yapmışlardır. Halk dershaneleri ve kurslar şubesinde, bireylerin yetenek ve ilgilerine göre kurslara katılımı sağlanarak onların belirli bir grup içinde sosyalleşmeleri sağlanmıştır. Bu arada yapılan çalışmalar, ortaya çıkarılan ürünler ile de bireylerin kendilerinden beklenen sorumlulukları yerine getirmeleri amaçlanmıştır.

6.Sınıf Birey ve Toplum öğrenme alanı kapsamında “*Sosyal, kültürel ve tarihi bağların toplumsal birlikteliğin oluşmasındaki yerini ve rolünü analiz eder*” kazanımı yer almaktadır. Bu kazanım doğrultusunda 6. sınıf Sosyal Bilgiler ders kitabında dil, din, tarih gibi kültürü oluşturan okuma metinlere, etkinliklere yer verilmiştir. Ders kitabında, Türk kültürüne ait önemli bir değer olan *Ebru sanatına* ait okuma metni verilerek, bu sanatın gelişimi, tarihi değeri ortaya koyulmaya çalışılmıştır. Aynı zamanda *Rasim Dede Anlatıyor* adlı okuma metninde ise Türk kültür tarihinin önemli bir unsurunu

oluşturan eski bayramlar hakkında bilgi verildiği görülmektedir. Bu kazanım içerisinde, Türk dilinin önemini anlamaları için Kaşgarlı Mahmut, Karamanoğlu Mehmet Bey ve Mustafa Kemal Atatürk'ün Türk diline yönelik söylediği sözlerin araştırılması ve deftere yazılmasına yönelik bir etkinliğe yer verildiği görülmektedir.

Halkevlerinde, Türk kültürü ve tarihine yönelik çalışmaların yapılması ve bunların toplumu birleştiren gücünden yararlanmak amacıyla Dil, Tarih ve Edebiyat şubesi katkıda bulunmuştur. Türk kültürüne yönelik maddi ve manevi değerlerin araştırılıp ortaya çıkarılması ve topluma kazandırılması için çalışmalar yapılmış, dergiler, mecmualar çıkarılmıştır.

6. Sınıf Birey ve Toplum öğrenme alanında “*Toplumsal birlikteliğin oluşmasında sosyal yardımlaşma ve dayanışmayı destekleyici faaliyetlere katılır*” kazanımı yer almaktadır. Bu kazanım doğrultusunda öğrencilere yardımlaşma ve yardımseverlik değerlerinin kazandırılması noktasında 6. sınıf Sosyal Bilgiler ders kitabında *Birlikte Daha Güçlüyüz* ünitesi bulunmaktadır. Ünite kapsamında Selçuklu ve Osmanlı dönemlerinin yardımlaşma araçlarından olan *Sadaka Taşı* hakkında okuma pasajını bulunmaktadır. Sosyal yardımlaşma ve dayanışmanın önemini ortaya koymak amacıyla Türk Eğitim Vakfı, Türk Kızılay'ı gibi sosyal kurumların araştırılmasına yönelik etkinliklere yer verildiği tespit edilmiştir.

Halkevlerinde yer alan Sosyal yardımlaşma şubesi, gerçekleştirdikleri geziler ile maddi olarak ihtiyacı olan insanlara yiyecek, giyecek, kırtasiye ve çeşitli ilaç yardımları yaparak toplumda birliktelik ve paylaşma değerlerinin önemini ortaya koymuştur.

4.2.İkinci Alt Probleme Yönelik Bulgular ve Yorumlar:

“*Halkevleri şubelerinde yapılan çalışmaların Sosyal Bilgiler Kültür ve Miras öğrenme alanında yer alan kazanımlar ve değerler ile ilişkisi bulunmakta mıdır?*” sorusu araştırmanın ikinci alt problemini oluşturmaktadır. Tarih odaklı olan Kültür ve Miras öğrenme alanında temel amaç, milli bilincin kazandırılması olarak ifade edilebilir. Bu amaçla kültürler öğeleri tanıyan öğrenciler, farklı özellikleri ile kendi kültürlerini kavrayabilmektedirler. Halkevleri şubelerinde yapılan çalışmaların bu öğrenme alanında yer alan kazanımlar ile ilişkisi olduğu tespit edilmiştir.

5.Sınıf Kültür ve Miras öğrenme alanında “*Somut kalıntılardan yola çıkarak Anadolu ve Mezopotamya uygarlıklarının insanlık tarihine olan önemli katkılarını fark eder*” kazanımı yer almaktadır. Bu öğrenme alanında *Uygarlıkları Öğreniyorum* ünitesi içerisinde Anadolu ve Mezopotamya da kurulmuş uygarlıklara yönelik okuma metinlerine yer verilmiştir. Ünitenin Araştırılma Paylaşım bölümünde uygarlıklar hakkında bilgi almak amacıyla müze ve sanal müzeleri uygulamalarına yer verilmiştir. Öğrencilerde estetik ve kültürel mirasa duyarlılık değerlerini kazandırmak amacıyla bu öğrenme kapsamında özellikle önemli bir eğitsel mekân olan müzelerden faydalanması amaçlanmıştır. 5. sınıf Sosyal Bilgiler ders kitabında Anadolu Medeniyetler Müzesi ve Hatay Arkeoloji Müzelerinin genel ağ adresleri verilerek öğrencilerin hizmetine sunulmuştur. Ayrıca, zaman ve mekân boyutunda öğrencilerin sıkıntı yaşamasını engellemek amacıyla sanal müzelere önem verildiği tespit edilmiştir.

5. Sınıf Kültür ve Miras öğrenme alanında “*Çevresindeki doğal varlıklar ile tarihi mekânları, nesneleri ve eserleri tanır*” kazanımı yer almaktadır. Bu kazanım doğrultusunda Sosyal Bilgiler ders kitabında Safranbolu Evleri, Çatalhöyük Antik Kenti, Malabadi Köprüsü ve Galata Kulesi gibi tarihi eserler hakkında okuma metinleri verilmiştir. Öğrencilerde tarihi ve estetik değerlere karşı farkındalık oluşturmak amacı ile Ahmet ve Fatma isminde iki öğrencinin Bursa ve Van hakkında yaptıkları araştırmalara yer verilmiştir. Çalışmanın sonunda da öğrencilere kendi çevrelerinde yer alan tarihi ve doğal güzellikler hakkında araştırma yapmaları, müzeleri gezmeleri doğrultusunda etkinliklere yer verilmiştir.

Sosyal Bilgiler dersi kapsamında yer alan Estetik ve Kültürel Mirasa Duyarlılık değerleri, Halkevlerinde Dil, Tarih ve Edebiyat, Müze ve Sergi şubeleri kapsamında önemli olarak değerlendiriliyordu. Dil, Tarih ve Edebiyat şubeleri tarafında yapılan tarihi ve kültürel çalışmaların halk tarafından tanınması amacıyla çeşitli müze ve sergi hizmetlerine yer verilmiştir. Bu amaçla Müze ve Sergi şubesi, bulunduğu bölgelerde var olan müzelerin geliştirilmesi ve yeni müzelerin kurulması için önemli katkılarda bulunmuştur.

4.3.Üçüncü Alt Probleme Yönelik Bulgular ve Yorumlar:

“Halkevleri şubeleri tarafından kutlanan Milli Bayramların, Sosyal Bilgiler Öğretim programında yer alan kazanımlar ve değerler ile ilişkisi bulunmakta mıdır?” sorusu araştırmanın üçüncü alt problemini oluşturmaktadır. Halkevleri tarafından yapılan önemli çalışmalardan biri de Dil, Tarih ve Edebiyat şubesi ile Temsil Şubeleri aracılığıyla gerçekleşen Milli Bayram, gün ve haftaların kutlanmasıdır. Milli Bayramlar ve anma günleri bir milletin bireylerini birlik ve beraberlik etrafında toplayan önemli günlerdir. Halkevleri tarafından, 23 Nisan Milli Hakimiyet ve Çocuk, 19 Mayıs Gençlik ve Spor, 30 Ağustos Zafer, 26 Eylül Türk Dili, 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı kutlamaları ile birlikte Milli Tasarruf ve Tutum haftalarına yönelik etkinlikler gerçekleştirilmiştir().

Sosyal Bilgiler Öğretim programında, 6. Sınıf Etkin Vatandaşlık Öğrenme alanı “*Toplumsal hayatımızda demokrasinin önemini açıklar*” kazanımı yer almaktadır. Bu kazanım doğrultusunda 6. Sınıf sosyal bilgiler kitabında 15 Temmuz Demokrasi ve Milli Birlik Günü incelenmiş ve buna yönelik okuma metinlerine yer verilmiştir. Sosyal bilgiler öğretim programı ve 5-6. Sınıf ders kitaplarında milli birlik, milli bağımsızlık ve egemenlik, vatanseverlik, özgürlük gibi kavramlara genel olarak yer verilmiş olmasına rağmen, halkevleri tarafından kutlanan 23 Nisan Milli Hakimiyet ve Çocuk, 19 Mayıs Gençlik ve Spor, 30 Ağustos Zafer, 26 Eylül Türk Dili, 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı kutlamaları ile birlikte Milli Tasarruf ve Tutum haftalarına yönelik etkinliklere doğrudan yer verilmediği belirlenmiştir.

Sosyal Bilgiler Öğretim programında yer alan *Bağımsızlık, Dayanışma, Barış, Estetik, Sorumluluk, Vatanseverlik ve Yardımlaşma* değerlerinin, Halkevlerinin ilkeleri, amaçları ve çalışmaları ile benzerlikler taşıdığı tespit edilmiştir.

Sonuç

“5. ve 6. Sınıf Sosyal Bilgiler Ders Kitapları Bağlamında Halkevleri Çalışmalarının Sosyal Bilgiler Öğretim Programı İle İlişkilendirilmesi” isimli bu çalışmada, Halkevlerinin dokuz şubesi tarafından yapılan çalışmaların ve etkinliklerin, Sosyal Bilgiler Öğretim programı kapsamında yer alan Kültür ve Miras ile Birey ve Toplum öğrenme alanları, kazanımlar ve değerler boyutu ile ilişkilendirilmesi yapılmıştır. Araştırma kapsamında, “Halkevleri şubelerinde yapılan çalışmaların Sosyal Bilgiler Birey ve Toplum öğrenme alanında yer alan kazanımlar ve değerler ile ilişkisi bulunmakta mıdır?”, “Halkevleri şubelerinde yapılan çalışmaların Sosyal Bilgiler Kültür ve Miras öğrenme alanında yer alan kazanımlar ve değerler ile ilişkisi bulunmakta mıdır?” ve “Halkevleri şubeleri tarafından kutlanan Milli Bayramların, Sosyal Bilgiler Öğretim programında yer alan kazanımlar ve değerler ile ilişkisi bulunmakta mıdır?” olmak üzere üç alt probleme cevap aranmıştır. Bu amaçla, Sosyal Bilgiler Öğretim programı ile 5. ve 6. Sınıf Sosyal Bilgiler ders kitapları incelenmiş ve birtakım bulgulara ulaşılmıştır.

Sosyal Bilgiler Birey ve Toplum öğrenme alanında öğrenci, ben ve biz olma süreçlerinin oluşumunu ve kültürel boyutlarını, sorumlulukları ve haklarını öğrenmektedir. Bu öğrenme kapsamında, Türk milletine ait bağımsızlık ve egemenlik sembollerine değer veren ve bu değerlerin farkında olan vatandaşlar yetiştirmek amacıyla birtakım çalışmalar yer verildiği tespit edilmiştir. Halkevlerinin Temsil şubesi tarafından Türk milletinin temel vasıflarını, kültürel ve tarihi değerlerini anlatan birçok temsil çalışması yapılmıştır. Birey ve Toplum Öğrenme alanı ile Temsil şubesinin ben ve biz olma sürecinde ve kendi değerlerini tanıma ve farkında olma sürecinde benzer amaçları hedefledikleri söylenilebilir.

Aynı zamanda sosyal, kültürel ve tarihi bağların toplumsal birliktelik için önemli olduğuna vurgu yapılarak bu amaçla, Ebru gibi Türk sanatlarına, Türk dilinin değerini anlamak ve Türk dilini korumak amacıyla önemli Türk büyüklerinin sözlerine yer verilmiştir. Dil, Tarih ve Edebiyat şubesi, Türk kültürüne yönelik maddi ve manevi değerlerin araştırılıp ortaya çıkarılması ve topluma kazandırılması için çalışmalar yapmış dergiler ve mecmualar çıkarmıştır. Böylece ben ve biz olma sürecinde kültürel ve tarihi bağların kurulması ve korunması için hizmette bulunmuştur. Yardımlaşma ve dayanışma değerlerinin kazandırılması amacıyla ders kitabı içerisinde okuma pasajlarına yer verilmiştir. Dayanışma ve yardımlaşma değerlerinin kazandırılmasında Halkevlerinin İçtimai Yardım şubesinin yaptığı yardımlar ve hizmetler, Birey ve Toplum öğrenme alanının kazanımı ile doğrudan ilişkilendirilebilir.

Sosyal bilgiler Kültür ve Miras öğrenme alanında öğrenci, kendi kültürüne ve farklı kültürlerle yönelik bilgi edinerek kendi kültürel değerlerini kavramaktadır. Tarih odaklı olan bu öğrenme alanında kazandırılmaya çalışılan estetik ve kültürel değerlere duyarlılık değerleri Halkevlerinin Tarih ve Müze ile Dil, Tarih ve Edebiyat şubesinin çalışmaları ile benzer amaçlar taşıdığı ifade edilebilir.. Dil, Tarih ve Edebiyat şubeleri tarafında yapılan tarihi ve kültürel çalışmaların halk tarafından tanınması amacıyla çeşitli müze ve sergi hizmetlerine yer verilmiştir. Bu amaçla Müze ve Sergi şubesi, bulunduğu bölgelerde var olan müzelerin geliştirilmesi ve yeni müzelerin kurulması için önemli katkılarda bulunmuştur. Bu iki şubede tarihi ve kültürel değerlerin gelecek nesillere aktarılmasında ve toplum tarafından tanınmasında önemli hizmetlerde bulunmuştur.

Halkevleri tarafından gerçekleşen etkinliklerden biri de Milli Bayram kutlamalarıdır. Birlik ve beraberliği sağlayan 23 Nisan Milli Hâkimiyet ve Çocuk, 19 Mayıs Gençlik ve Spor, 30 Ağustos Zafer, 26 Eylül Dil ve 29 Ekim Cumhuriyet Bayramları her bölgede halkevleri tarafından farklı etkinlikler ile kutlanmıştır. Sosyal Bilgiler programı içerisinde milli birlik, egemenlik ve bağımsızlığa yönelik birçok kavram ve değer bulunmaktadır. Fakat belirtilen milli bayramlara ve kutlamalara yönelik etkinlik çalışmalarına, ders kitaplarında yer verilmemiştir.

Sosyal bilgiler dersi kazanımları, becerileri ve değerleri ile sorumluluk sahibi, haklarını bilen, kendi kültürel ve tarihi değerlerini bilen, aynı zamanda evrensel değerlere de sahip çıkan, demokrasinin temel niteliklerini günlük yaşamda uygulayan, etkin bir vatandaş yetiştirmeyi amaçlamaktadır. Sosyal Bilgiler kapsamında yer alan bazı kazanımlar ve değerlerin, Halkevlerinin çalışma kapsamındaki etkinlikler ile doğrudan veya dolaylı olarak ilişkisi bulunmaktadır. Fakat ne Sosyal Bilgiler öğretim programında ne de ders kitaplarında Halkevlerine ve şubelerine yönelik her hangi bir çalışmaya yer verilmemektedir. Halkevlerine yüklenen siyasi misyonundan dolayı bu kurumların eğitim ve kültürel çalışmaları ihmal edilmektedir. Bu nedenle eğitsel bir mekân olarak bu kurumlara yönelik farkındalık oluşturmak amacıyla ders kitapları kapsamına alınması ve amaçlarının gerçek manada saptanması gerekmektedir.

KAYNAKÇA

- Akdağ, H.(2009). “Sosyal Bilgilerin Amacı, Tanımı, Önemi ve Türkiye’deki Yeri”. *Sosyal Bilgiler Öğretiminde Yeni Yaklaşımlar I*.(Editör: Refik Turan, Ali Murat Sünbüllü ve Hakan Akdağ). Pegem Akademi
- Aktaş, E. ve Özdemir. Y.(2011).” Bütünden Parçaya Halkevi Şubeleri”. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 15/2, s. 187-204.
- Algan, H.(2011). *Halkevlerinde İnkılap Temsilleri(1932-1951)*. Ankara Üniversitesi Türk İnkılabı Tarihi Enstitüsü. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara

- Altuncuoğlu, Neslihan- Saydan, İmren Aydın.(2015). “Kayseri Vilayet Gazetesi Ekseninde Cumhuriyetin İlk Yıllarında Kayseri’de Zafer Bayramı Kutlamaları”. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. Sayı: 39 Yıl: 2015/2. ss.145-162.
- Atlı, C.(2013). *Kars Halkevi ve Faaliyetleri*. Salkım Söğüt yayınları
- Aydın, M. Korkud.(2018d).“Tek Parti Döneminde Doğu Anadolu İllerinde Açılan “Gezici Köy Kadınları Kursu” ve Etkinlikleri”. *Turkish Studies Social Sciences*. Volume: 13/26. (Fall 2018). p. 125-150
- Aydın, M. Korkud.(2019).Nationwide Literacy Campaign Initiated By Community CentersAndcase of Bitlis Community Center”. *Journal of Education and Training Studies*. Published by Redfame Publishing. Vol: 7. No: 5 (May 2019).p.39-53.
- Aydın, Mehmet Korkud.(2018a). *Hatay'ın Anavatana Kavuşuş Bayramı Etkinlikleri*. Ankara: Pegem Yayınları.
- Aydın, Mehmet Korkud.(2018b). “May 19th Day Celebrations And The Case Of Malatya Community Center”. *International Conference on Research in Education and Science (ICRES)*, April 28-May 01, 2018, Marmaris. P.292-300.
- Aydın, Mehmet Korkud.(2018c). “Malatya Community Center, And August 30 Victory Day Celebrations (1932- 1951)”. *International Conference on Research in Education and Science (ICRES)*, April 28- May 01, 2018, Marmaris. P.372-381.
- CHF.(1932). Halkevleri Talimatnamesi. Ankara: Hakimiyeti Milliye Matbaası
- CHF.(1934). Halkevleri Talimatnamesi. Ankara: Hakimiyeti Milliye Matbaası
- Çeçen, A.(2000). *Atatürkün Kültür Kurumu Halkevleri*. İstanbul: Cumhuriyet Kitapları
- Din, M.C.(2018). Halkevlerinin Türk Sporunun Gelişimindeki Yeri ve Önemi. *Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale
- Duru, M.C.(1939). *Sosyal Yardım Prensipleri ve Tatbikleri*. CHP Yayını. Kılavuz Kitaplar: 3. İstanbul: Matbaa-i Ebüzziya
- Erdal, İ.(2013). *Halkevlerinin Kuruluşu, Yapısı ve Yozgat Halkevi(1932-1951)*. Ankara: Siyasal Kitapevi
- Eryılmaz, Ö. ve Çelgelci, T.(2017). “Sosyal Bilgiler Dersinde Güncel Olay Kullanımının Öğrencilerin Sosyal Problemlere Duyarlılıklarına Etkisi”. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*. Sayı 62,Cilt, 16, ss. 985-1000
- Huyugüzel, Ö.F.(1999).” Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatında Halkevlerinin Rolü.”. *Ankara Üniversitesi Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü Atatürk Yolu Dergisi*. sayı: 23, ss.391-400
- MEB.(2018). *5. Sınıf Ortaokul ve İmam Hatip Ortaokulu Sosyal Bilgiler Ders Kitabı* .Ankara: Anadol Yayıncılık
- MEB.(2018). *6. Sınıf Ortaokul ve İmam Hatip Ortaokulu Sosyal Bilgiler Ders Kitabı*. İstanbul: Netbil Basım ve Yayıncılık
- MEB.(2018). *Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı*. Ankara
- Özçelik, M.(2011). “23 Nisan Çocuk Bayramı’nın Ortaya Çıkışı ve 1922-1929 Yılları Arasında 23 Nisan Kutlamaları”. *Akademik Bakış*. Cilt: 5. Sayı: 9. (Kış). ss. 265-284.

- Öztaşkın, B.Ö.(2016). “Sosyal Bilimler ve Sosyal Bilgiler”. *Sosyal Bilgilerin Temelleri*.(Editör: Refik Turan ve Tahsin Yıldırım). Ankara: Anı yayıncılık, ss. 4-34
- Öztürk, C. ve Otluoğlu, R.(2011). *Sosyal Bilgiler Öğretiminde Edebi Ürünler ve Yazılı Materyaller*. 4. Baskı, Ankara: Pegem Akademi
- Sayılr, Burhan.(2014). “30 Ağustos Zafer Bayramı Kanunu, İlk Zafer Kutlaması ve Büyük Taarruz İle İlgili Bazı Bilgiler”. *Çanakkale Araştırmaları Türk Yıllığı*. Yıl: 12. (Bahar). Sayı: 16, ss. 89-114.
- Şanal, Mustafa.(2010). “Atatürk Döneminde Kayseri Halkevi Tarafından Düzenlenen Cumhuriyet Bayramı Kutlama Törenleri”. *Erdem Atatürk Kültür Merkezi Dergisi*. Yıl (Nisan 2010). Sayı / Issue: 56. ss. 161-172.
- Temizhan, O.(2006). *Halkevleri ve Halkevlerinin 1930-1940 Arasında Eğitim Faaliyetleri*. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara.
- Toksoy, N.(2007). *Bir Kültürel Kalkınma Modeli Olarak Halkevleri*. Ankara: Orion Yayınevi
- Tunalı, S.(2014). Halkevlerinde Yürütülen Müzik ve Piyano Çalışmalarının İncelenmesi. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik Ana Sanat Dalı- Piyano Sanat Dalı Sanatta Yeterlilik Tezi*, Edirne
- Turan, Ş.(2005). *Türk Devrim Tarihi: YeniTürkiye’nin Oluşumu (1923-1938)*. 3. Kitap 1. Bölüm. (2. Baskı). Ankara: Bilgi Yayınevi
- Uzun, H.(2010). “Milletin İradesiyle Oluşan Bir Bayram: Atatürk’ü Anma 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı ve Atatürk Döneminde Kutlanması”, *Karadeniz Araştırmaları*, Cilt: 6, Sayı: 24, (Kış). s.109-125.
- Yalçınkaya, E.(2015). “Sosyal Bilgiler Eğitiminde Siyasi Mekanlara Dayalı Öğrenme Ortamları”. *Sosyal Bilgiler Eğitiminde Mekansal Öğrenme Ortamları*.(Editör:Ramazan Sever ve Erol Koçoğlu). ss. 80-118, Ankara: Pegem Akademi
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H.(2016). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. 5. Baskı , Ankara: Seçkin Yayıncılık
- Zarillo, J.J.(2016). *Sosyal Bilgiler Öğretimi: İlkeler ve Uygulamalar*. (Çeviren: Bayram Tay ve Selçuk Beşir Demir). Ankara: Anı Yayıncılık